

Zondag 7 augustus 2022

Negentiende zondag door het jaar

Lezingen:

Wijsheid 18, 6-9

Hebreeën 11, 1-2; 8-12

Lucas 12, 35-40

Inleiding.

Soms besteden we in ons dagelijks leven veel tijd met wachten, bij de kassa in de winkel, wachten op vakantie of op een behandeling in het ziekenhuis of als je alleen bent en wacht op bezoek. Wachten heeft iets ongewis en is niet altijd leuk als je lang moet wachten. Je verlangt ergens naar en het komt maar niet. Hoe besteed je dan je tijd en hoe kun je goed invulling geven aan je leven?

Mijn vader had altijd een wijze spreuk in zijn broekzak, die hij kon lezen als hij moest wachten. Dat gaf hem inspiratie tijdens zijn levensreis om thuis te komen.

In de lezingen van vandaag zijn mensen ook onderweg. In de eerste twee lezingen vertrekken de mensen verwachtingsvol voor een lange tocht, zonder te weten waarheen. In de derde lezing, geeft Lucas richting hoe je leven in te richten als de voltooiing van de tocht op zich laat wachten. Een richting voor de mensen van toen, maar ook een richting voor ons vandaag.

Overweging.

Lucas schreef zijn evangelie in een tijd dat de christenen gingen beseffen dat de wederkomst van Christus langer op zich zal laten wachten dan men eerder dacht(1). Men moet eraan wennen dat het veel langer zal duren voordat de voltooiing daar is. Dat betekent wachten, geduld uitoefenen en leven met het uitstel.

Hoe kunnen mensen leven met uitstel? Met de armen over elkaar zitten wachten? Er is een mooi verhaal over waken in de lange nacht. Toen een stokoude man in het bejaardenhuis op zijn sterfbed lag, kwamen zijn volwassen zoons bij hem waken. Telkens twee zouden de nacht bij hem doorbrengen. Vele dagen verstreken en op een nacht vielen de twee zoons, na een glaasje genuttigd te hebben, in slaap. Toen ze na een uurtje wakker werden, lag vader hen met zijn kleine pret-oogjes aan te kijken en vroeg: 'Hebben jullie lekker geslapen, jongens?'

Wanneer de nacht van het wachten lang duurt, kan er van alles gebeuren. Je kunt letterlijk of figuurlijk in slaap vallen, of afgeleid worden, tegenwoordig bijvoorbeeld door het gebruik van mobieltjes en social media. Je aandacht of focus wordt verplaatst.

Soms gaan er ook echt dingen mis. Mensen houden het voor gezien, zoeken een veilig heenkomen en houden het zekere voor het onzekere. Leiders gaan zich verrijken ten koste van de zwakkeren en mensen kunnen uit elkaar groeien.

Lucas spoort zijn tijdgenoten en ook ons aan om de nacht actief te benutten. Maak in de tijd van uitstel iets goeds van je leven en doe dit vooral door je aandacht te richten op hen, die het nog moeilijker hebben dan jij. Je af te vragen wat er goed en niet goed is en wat kan ik beter doen. Dat is waakzaam zijn.

Lucas spreekt over waakzaam zijn én over jezelf voor te bereiden op het onverwachte. En hiermee wordt in zijn boodschap een dubbele betekenis zichtbaar: iets goeds maken van je leven en tegelijk je openstellen voor iets dat je zelf niet kunt maken, het onverwachte, het nieuwe. Enerzijds niet zitten wachten tot alles beter wordt maar je aandacht richten op je naaste, anderzijds je ogen, je oren en je hart openhouden voor nieuwe kansen, nieuwe mogelijkheden.

Volgens Lucas is dat zo leven, dat je hart vol zal zijn van wat je kostbaar vindt: verbondenheid met mensen. Een verbondenheid waarin we elkaar ook nodig hebben. Vergelijkbaar met bijvoorbeeld de bomen in het bos, die ondergronds via wortels en schimmels voedsel aan elkaar doorgeven, terwijl zij bovengronds misschien concurreren om licht of elkaar juist welkome schaduw bieden(2).

Het is onze onderlinge verbondenheid, waar je naar op zoek kunt gaan als je iemand leert kennen. Gelukkig zijn er meerdere manieren dan taal alleen, om contact te krijgen met de ander. Een taalcoach, die een vluchteling ondersteunt om Nederlands te leren spreken, vertelde over zijn eerste contact met iemand die uitsluitend zijn geboorte-taal sprak. Het enige woord dat hij in het Engels kende, was 'no problem'. Het enthousiaste oogcontact en de gemeenschappelijke voorliefde voor koffie boden een vertrouwensbasis, waarmee de vluchteling kon aangeven welke woorden hij als eerste wilde leren.

Er is een mooie zin, die in de bijbel veelvuldig gebruikt wordt: Wees niet bang. Wees niet bang op zoek te gaan naar de ander. Terwijl je hoofd misschien denkt in risico's en wat er allemaal fout kan gaan, kan je hart je helpen bij het maken van keuzes die er voor jou werkelijk toe doen. En juist in tijden van crisis kunnen er zo mooie dingen gebeuren.

In Gorssel bij Deventer had men op de oude gemeentewerf te maken met hangjongeren, die drugs gebruikten en overlast veroorzaakten. Tegelijk kregen bewoners van een verzorgingshuis onvoldoende menselijke zorg en hadden schoolgaande kinderen behoefte aan werken in de natuur. Een aantal mensen voelden zich vanuit hun hart aangesproken en namen het initiatief om een zgn. ‘zorgtuin’ te creëren op de oude gemeentewerf. Ouderen, deels hulpbehoevend, en jongeren zijn welkom om samen snijbloemen, kruiden, groente en fruit te verbouwen. De opbrengst delen zij met de voedselbank. Het project creëert nieuwe verbinding en is een groot succes. Hoe mooi zou het zijn als ook wij in het komende lustrumjaar op zoek gaan naar vergelijkbare nieuwe kansen tot verbinding binnen onze parochiegemeenschap en in contact met anderen?

Gerard Zuidberg geloofde in de eindeloze geestkracht van mensen, die zich uitsloven, zichzelf prijsgeven en garant staan voor een wereld van gerechtigheid. Voor hem werd kerk voelbaar en zichtbaar in de ruimte van horen en naar elkaar omzien. Waar wij mensen elkaar aanzien en met eerbied omgeven, zo schrijft Gerard in zijn geloofsbelijdenis, daar zal God zijn⁽⁴⁾. Daar zal een voltooiing zijn.

Wij zijn Gerard dankbaar voor deze mooie formulering, die ik met plezier voor U zal herhalen.

Kerk is voelbaar en zichtbaar in de ruimte van horen en naar elkaar omzien. Waar wij mensen elkaar aanzien en met eerbied omgeven daar zal God zijn.

Hyleco Nauta

Inspiratie:

1 – Voor het luiden van de klok, Janssen/Zuidberg

2 – Op zoek naar de moederboom, Suzanne Simard

3 - www.youtube.com Oogstfeest in de Zorgtuin Gorssel

4 – Geloofsbelijdenis Gerard Zuidberg, beschikbaar op de OLV Bilthoven.